

10 ontmoetingen met Jezus

10 ontmoetingen met Jezus
ISBN 9789403757537
Hans Deventer & Michel Meeuws
2024

Andere boeken van Michel Meeuws
www.michelmeeuws.com

De Bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan de Bijbel in de
Herziene Statenvertaling © Stichting HSV 2010 en aan The Message:
De Bijbel in hedendaagse taal copyright © 1993, 2002, 2018 door
Eugene H. Peterson.

Foto boekomslog: Quartier Latin, Parijs 1980, Hans Deventer

10 ontmoetingen met Jezus

Hans Deventer en Michel Meeuws

Inhoudsopgave

Voorwoord	7
1 Jezus en de duivel Beproeving in de woestijn - Mt.4:1-11	9
2 Jezus en de heidense wereld De bezeten heidenen - Mt.8:28-34	25
3 Jezus en een tollenaar Roeping van Mattheüs - Mt.9:9-13	40
4 Jezus en de Farizeeën Confrontatie met tegenstanders - Mt.12:22-37	50
5 Jezus en zijn discipelen Wie is Jezus? – Mt.16:13-28	65
6 Jezus en Mozes & Elia Verheerlijking - Mc.9:2-8	77
7 Jezus en de rijke jongeling Geloof en rijkdom - Mt.19:16-30	93
8 Jezus en Nicodemus Een zoekende Farizeeër - Joh.3:1-21	108
9 Jezus en een Samaritaanse vrouw Een verstoten vrouw - Joh.4:1-26	124
10 Jezus en de Emmaüsgangers De opgestane Heer - Luk.24:13-43	141
Geciteerde bronnen	154

Voorwoord

In het seizoen 2023-2024 hebben wij, Hans en Michel, samen een cursus gegeven in Crabbehof (en Michel in Gorinchem) over 10 ontmoetingen met Jezus. Waarom juist hierover? Omdat het in de Bijbel draait om Hem. Zoals de apostel Johannes schrijft over zijn motivatie om zijn verhaal op papier te zetten: “...opdat u gelooft dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat u, door te geloven, het leven zult hebben in Zijn Naam” (Joh.20:31). Ons verlangen is dat u in deze verhalen zelf die ontmoeting met Jezus hebt en in Hem gaat geloven, of dat uw geloof erdoor wordt versterkt.

We hebben beiden vijf studies geschreven en gegeven. Eerst hebben we een aantal ontmoetingen van mensen met Jezus uit het Nieuwe Testament verzameld. Daarna zijn we achtergrondmateriaal gaan verzamelen en vervolgens zijn we tijdens de lessen in gesprek geraakt met cursisten. Ook hun indrukken hebben we in dit boekje verwerkt.

We hebben zelf genoten van de voorbereiding en de lessen. Zo ontdekte Michel dat God een bezeten man en een mogelijk verstoten vrouw gebruikt als evangelist. Een andere ontdekking is dat Jezus de eerste en de enige is die alle Messiaanse profetieën uit het Oude Testament noemt en uitlegt aan de Emmaüsgangers. Ook heeft Michel een theorie over de inhoud van het gesprek van Jezus met Mozes en Elia op de berg tijdens zijn verheerlijking.

Hans leerde dat Jezus in zijn leven als het ware de geschiedenis van Israël samenvat, en dat niet alleen de gang naar Golgotha maar heel Zijn leven nodig was om “Gods gerechtigheid” te vervullen. Elke ontmoeting heeft daarom grote betekenis!

We willen dit boekje uitdelen aan de leden van de Kerk van de Nazarener in Crabbehof omdat we onze bediening als predikant in deze kerk eind 2024 beëindigen. Hans is dan al meer dan 39 jaar lid van deze gemeente en bijna 10 jaar predikant geweest.

Michel is 14 jaar predikant in deze kerk geweest. We hebben prima samengewerkt en uiteindelijk deze cursus gemaakt en een boekje uitgegeven. Een mooie afsluiting van onze gezamenlijke bediening van de afgelopen 10 jaar: een studie door ons beiden geschreven!

Dit boekje is ook geschikt voor studie in andere kerken of huiskringen. Naast de twee Bijbelvertalingen vinden we de vragen en de indrukken van de cursisten belangrijk. Wat is jouw persoonlijke indruk van het Bijbelverhaal en wat leer je van Jezus? Wat gebeurt er met degene die Jezus ontmoet en wat doet dit met jou? We wensen jou veel leesplezier maar bovenal bijzondere ontmoetingen met Jezus! Want daar gaat het allemaal om.

Michel en Hans tijdens een retraite weekend in de Ardennen

1 Beproeving in de woestijn – Jezus en de duivel Hans

We lezen eerst de tekst volgens de Herziene Statenvertaling (HSV) en daarna de Nederlandse vertaling van The Message van Eugene Peterson (TM).

Mt.4:1-11 (HSV) De verzoeking in de woestijn

1 Toen werd Jezus door de Geest weggeleid naar de woestijn om verzocht te worden door de duivel. 2 En nadat Hij veertig dagen en veertig nachten had gevast, kreeg Hij ten slotte honger. 3 En de verzoeker kwam bij Hem en zei: Als U Gods Zoon bent, zeg dan dat deze stenen broden worden. 4 Maar Hij antwoordde en zei: Er staat geschreven: De mens zal niet van brood alleen leven, maar van elk woord dat uit de mond van God komt. 5 Toen nam de duivel Hem mee naar de heilige stad en zette Hem op het hoogste gedeelte van de tempel, 6 en hij zei tegen Hem: Als U de Zoon van God bent, werp Uzelf dan naar beneden, want er staat geschreven dat Hij Zijn engelen voor U bevel zal geven, en dat zij U op de handen zullen dragen, opdat U Uw voet niet misschien aan een steen stoot. 7 Jezus zei tegen hem: Er staat eveneens geschreven: U zult de Heere, uw God, niet verzoeken. 8 Opnieuw nam de duivel Hem mee, nu naar een zeer hoge berg, en hij liet Hem al de koninkrijken van de wereld zien, met hun heerlijkheid, 9 en zei tegen Hem: Dit alles zal ik U geven, als U knielt en mij aanbidt. 10 Toen zei Jezus tegen hem: Ga weg, satan, want er staat geschreven: De Heere, uw God, zult u aanbidden en Hem alleen dienen. 11 Toen liet de duivel Hem gaan; en zie, engelen kwamen en dienden Hem.

Mt.4:1-11 (TM) De Test

4:1-3 Vervolgens werd Jezus door de Geest meegenomen naar de wildernis voor de Test. De duivel stond klaar om die af te nemen. Jezus bereidde zich voor op de Test door veertig dagen en

nachten te vasten. Dat leidde er uiteraard toe dat Jezus extreme honger had. De duivel probeerde daarvan te profiteren bij de eerste test: 'Als jij Gods Zoon bent, zeg dan iets waardoor deze stenen in brood zullen veranderen.' 4 Jezus antwoordde door Deuteronomium te citeren: 'Om in leven te blijven heb je meer nodig dan brood alleen. Je hebt een constante toevoer nodig van woorden uit de mond van God.'

5-6 Voor de tweede test nam de duivel hem mee naar de Heilige Stad. Hij liet hem plaatsnemen op het hoogste punt van de Tempel en zei: 'Als jij werkelijk Gods Zoon bent, spring dan.' De duivel jette hem verder op door Psalm 91 aan te halen: 'Hij heeft je aan de zorg van engelen toevertrouwd. Zij zullen je opvangen, zodat je zelfs je tenen niet aan een steen zult stoten.' 7 Jezus weerde deze aanval af met een ander citaat uit Deuteronomium: 'Waag het niet om de Heer jullie God op de proef te stellen.'

8-9 Voor de derde test nam de duivel hem mee naar de top van een hoge berg. Met brede gebaren wees hij Jezus op alle aardse koninkrijken en hoe geweldig ze waren. Toen zei hij: 'Ze zijn van jou, met hun hele hebben en houden. Ga op je knieën en aanbid me en alles is voor jou.'

10-11 Jezus' weigering was kort en bondig: 'Duvel op, satan!' Hij zette zijn uitbrander kracht bij met een derde citaat uit Deuteronomium: 'Aanbid de Heer je God en aanbid alleen hem. Dien hem met een volkomen toegewijd hart.' De Test was voorbij. De duivel vertrok. In zijn plaats kwamen engelen! De engelen kwamen en voorzagen Jezus van alles wat hij nodig had."

Een moment van stilte

Een aantal vragen:

1. Wat is je indruk van dit verhaal?
2. Wat leer je hier van Jezus?
3. Wat doet de ontmoeting met degene die Jezus ontmoet?
4. Wat doet deze ontmoeting met jou?

Context

Jezus is zijn openbare bediening begonnen toen Hij werd gedoopt door Johannes de Doper, Mt.3. Op zich een vreemd gebeuren, Johannes doopte op basis van bekering maar Jezus hoefde zich natuurlijk niet te bekeren. Jezus wil “*Gods gerechtigheid*” vervullen. En wat is dat? Dat is het evangelie, dat is Gods verlossing!¹ God de Vader bevestigt dat door te laten zien dat de Heilige Geest op Jezus is en door de stem die zegt: “*Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb!*” Zie Mt.3:17b. Hierna leidt de Geest Hem naar de woestijn.

Als de verzoeking voorbij is, begint Jezus zijn verkondiging in vers 17, een boodschap van bekering, gaat Hij zijn discipelen roepen vanaf vers 18, trekt rond, geeft overal onderwijs en geneest “*elke ziekte en elke kwaal*”, vers 23. We zijn aan het allereerste begin van Jezus’ bediening. Hij is nog alleen, heeft nog niet gepreekt of genezen. Gelijk na de eerste stap (zijn doop) volgt dit gebeuren.

Plaats in het grote verhaal van God

Mattheüs is het evangelie dat de meest directe link legt tussen het Oude Testament en het Nieuwe Testament. Dat gebeurt in dit gedeelte.

Mattheüs toont daarom Jezus als Degene die in zijn ervaring het verhaal van Israël recapituleert. Net als het oude Israël, is Jezus door God uit Egypte geroepen tot een leven van nederige gehoorzaamheid; als Israël werd zijn roeping aan een test onderworpen in de woestijn. Zie Deut.8:2. De hoop van het verhaal is dat, in tegenstelling tot Israël, Jezus trouw zal blijven waar Israël ongehoorzaam werd.²

¹ Zie Rom.1:16-17. Dit is wat Luther ontdekte.

² Wright, 2019, 592

Jezus vertegenwoordigt niet alleen Israël, maar de mensheid als geheel. Zoals Paulus het vertelt in Romeinen 5:

19 Want zoals door de ongehoorzaamheid van de ene mens velen als zondaars aangemerkt worden, zo zullen ook door de gehoorzaamheid van de Ene velen als rechtvaardigen aangemerkt worden.

Gehoorzaamheid

Vaak denken we bij de gehoorzaamheid van Jezus enkel aan het kruis, maar dit gebeuren is er een onderdeel van. Het is Jezus' hele leven waar het hier om gaat. Er was geen zonde in Hem, nooit. Zijn gehoorzaamheid (van het begin tot het einde) maakt velen rechtvaardigen. Hij heeft voor ons gedaan wat wij niet konden. Daarmee is dit verhaal veel belangrijker dan enkel een moment uit Jezus' leven. Als Hij hier was bezweken voor de verleiding, was alles fout gegaan. De consequenties waren gigantisch geweest en dat is exact waarom de duivel zich met Hem bemoeit.

Jordan Peterson schrijft dat als je iets najaagt dat betekenisvol is, dit altijd gepaard gaat met confrontaties. Hij beschrijft Jezus' confrontatie met de duivel in Mt.4 als volgt:

Jezus heeft het grootste doel op zich genomen dat je als mens kan oppakken, namelijk sterven voor de hele mensheid. Voordat Jezus stierf voor de ellende van deze wereld moest Hij eerst geconfronteerd worden met het kwaad. Jezus ging niet op de aanbiedingen van de duivel in, Hij zocht niet de hulp van zijn Vader omdat Hij en niemand anders de confrontatie met de heerser van het kwaad moest doorstaan. Zijn bediening begon na oog in oog te hebben gestaan met de belichaming van het kwaad die er enkel op uit was om Jezus' missie volledig te verwoesten.³

³ Meeuws, 2020, 121. Samenvatting van Peterson, 2018, 179-185

Commentaar

Vers 1

De titels van beide Schriftlezingen geven aan dat zowel het begrip “verzoeking” als het begrip “test” hier aan de orde is. En dat klopt, het Griekse woord “*peirazo*” omhelst beide begrippen. Een verzoeking is altijd negatief, een poging om iemand iets verkeerd te laten doen. Een test is op zich neutraal. En daar valt veel voor te zeggen want het is de Geest die Jezus naar de woestijn leidt. Toch wordt hetzelfde woord gebruikt in Jakobus 1:

13 Laat niemand zeggen, als hij verzocht wordt: Ik word door God verzocht. God immers kan niet verzocht worden met het kwade en Hijzelf verzoekt niemand. 14 Maar ieder mens wordt verzocht, als hij door zijn eigen begeerte wordt meegesleurd en verlost.

Het is de duivel die verzoekt. Maar uit het feit dat Jezus verzocht kon worden, wordt duidelijk dat Hij niet alleen “waarachtig God uit waarachtig God”⁴ was, maar werkelijk mens. God kan niet verzocht worden. God kan ons testen, wij mogen God niet testen. Zie 4:7. Maar Jezus kon wel worden getest en verzocht, lezen we in Hebr.4:15 (NBG51).

Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medevoelen met onze zwakheden, maar een, die in alle dingen op gelijke wijze (als wij) is verzocht geweest, doch zonder te zondigen.

⁴ Geloofsbelijdenis van Nicea

Wie is de duivel?

Maar wie is de duivel? Hij wordt in deze tekst met drie namen genoemd: *Duivel, beproever, de satan*. “*Ha satan*” is de Hebreeuwse naam waar “*diabolos*” de Griekse vertaling van is. Daar komt ons woord duivel vandaan. Het is van origine geen eijennaam, maar de beschrijving van een rol. Het betekent tegenstander, rebel, aanklager. Hij gaat in tegen alles wat God wil. Hier is hij vooral de verleider. Jezus noemt hem de “*vader van de leugen*” Zie Joh.8:44.

Daar waar we in eerste instantie in de Bijbel het idee tegenkomen dat alles bij God vandaan komt (bijvoorbeeld 2 Sam.24:1), wordt gaandeweg duidelijker dat er een duivelse macht is. Zie 1 Kron.21:1⁵. En die is onze grootste vijand. Zie Efe.6:11-12. Het Nieuwe Testament maakt dat steeds duidelijk. Het is een logisch idee, immers, als alles bij God vandaan komt en God is de enige (monotheïsme) en God is goed, hoe kan er dan kwaad zijn? In de Hof van Eden wordt nog enkel gesproken over een slang (zie Gen.3), maar het Nieuwe Testament maakt in Openb.12:9 duidelijk dat de satan daarin een rol speelde.

We zien de satan in eerste instantie als iemand die toegang tot God had, deel was van Zijn hemelse raad. Zie 1 Kon.22:19-22, Job 1-2, Ps.82:1, Zach.3:1-2. Vooral in Job is hij degene die geloof op de proef stelt. Maar hij is gevallen, zoals Jezus verwoordt in Luk.10:18, en wellicht wordt beschreven in Jes.14:12. Zijn einde is de poel van vuur en zwavel vertelt Openb.20:10⁶.

⁵ Harrington, 2007, 66

⁶ Levine, 2017, 683-688

Vers 2

Veertig dagen

Veertig dagen (of jaren) is in de Bijbel een symbolische tijd.

De zondvloed was 40 dagen en nachten volgens Gen.7:4, Mozes was 40 dagen en nachten vastend op de berg met God lezen we in Ex.24:18, Deut.9:18, het volk Israël was 40 jaren in de woestijn (zie Num.14:33) en zo gaat het door.

Het getal 40 verwijst naar belangrijke periodes. Uiteraard had Jezus honger na die 40 dagen. Praktisch gezien kan een mens ongeveer 42-79 dagen zonder eten, blijkt uit mensen die zijn overleden door een hongerstaking⁷.

Vers 3

Messias

Het Oude Testament geeft geen directe koppeling tussen de termen “Messias” en “Zoon van God”, al zijn er wel teksten die in die richting wijzen, zoals Jes.9:5-6 en Micha 5:1.

Er is wel literatuur uit de periode tussen Oude en Nieuwe Testament die dat doet, zoals Henoch 105:2 en 4 Ezra 7:28-29, 13:32-52 en 14:9. Los daarvan is de term ‘Messias’ sowieso gelaagd. Je kunt hem op verschillende manieren lezen:

1. Een godvruchtig persoon (zonder goddelijke of bovennatuurlijke kenmerken);
2. Iemand speciaal door God gezonden;
3. De Zoon van God in het vlees, als beschreven in Mt.1-2 en Luk.1-2
4. Een mens wiens aanwezigheid op aarde een speciale scheppende handeling van God vereiste, zoals

⁷ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Hongerstaking>

bijvoorbeeld Adam of Jezus, die daarom de “tweede Adam” werd genoemd (Luk.3:38, Rom.5:12-21, 1 Kor.15)

5. De Jezus die in zijn leven op aarde God zijn persoonlijke Vader kon noemen, Hem “Abba” noemde; en
6. Het goddelijke, van eeuwigheid bestaande Woord die altijd in de innerlijke ‘structuur’ van Adonai is en zal zijn en die binnen die structuur, die de ene God is, en die in zijn essentie de Zoon in zowel gelijke als ondergeschikte relatie tot de Vader is. Zie Joh.1:1-3,14; 10:31; 14:9-10, 28, Fil.2:5-11.

Hier, uit de mond van de tegenstander, heeft het waarschijnlijk alle zes betekenissen.⁸

Henri Nouwen

Wat me (Hans) altijd raakt is de interpretatie van Henri Nouwen (1932-1996).

In zijn serie preken in de Crystal Cathedral⁹ noemt hij deze verzoeken een aanval op Jezus’ identiteit. *“Als U de Zoon van God bent...”* Als! Henri legt uit dat de drie vragen gaan over (1) wat kan ik doen, (2) wat zeggen de mensen van me en (3) wat heb ik?

Hij benoemt in die preek dat dit de drie dingen zijn waarop wij mensen vaak onze identiteit bouwen: “Ik ben wat ik kan, ik ben wat mensen van me zeggen, ik ben wat ik bezit”. Maar Jezus weerstaat deze leugens. Wie is Hij? God de Vader heeft het net gezegd: *“Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb”*. Mt.3:17b. Is dat genoeg?

⁸ Stern, 1992, 21

⁹ <https://youtu.be/v8U4V4aaNWk?t=536>